

טיוטת "מפת-הדרכים" של הנשיא בוש לפתרון-קבע של הסכסוך הישראלי-פלשתיני*

מ ב ו א

עיקרים לביצוע של "מפת-דרכים" לשתי מדינות, לפתרון-קבע של הסכסוך הישראלי-פלשתיני

להלן עיקרים של תוכנית ברת-ביצוע, בפיקוח הקוורטט, עם שלבים ברורים וציוני דרך המוליכים להסדר כולל וסופי של הסכסוך הישראלי-פלשתיני עד שנת 2005, כפי שהוצגו בנאומו של הנשיא בוש ב-24 ביוני ונתקבלו בברכה על-ידי האיחוד האירופי, רוסיה והאוי"ם בהכרזות שרי הקוורטט ב-16 ביולי וב-17 בספטמבר [2002]. הסדר כזה, מתוך משא ומתן בין שני הצדדים, יביא להופעתה של מדינה פלשתינית עצמאית ודמוקרטית החיה בשלום וביטחון לצדה של ישראל ושכנותיה האחרות. ההסדר ישים קץ לכיבוש שהחל ב-1967, בהתבסס על קווי היסוד של ועידת מדריד ועקרון שטחים תמורת שלום, החלטות מועצת הביטחון של האוי"ם 242, 338 ו-1397, הסכמים שהושגו בעבר בין שני הצדדים, והיוזמה הערבית שהוצעה על-ידי נסיך הכתר הסעודי עבדאללה ואושרה על-ידי ועידת הפסגה הערבית בבירות.

שלב I:

מאוקטובר 2002 עד מאי 2003
(שינוי/בחירות)

תחנה ראשונה: אוקטובר עד דצמבר 2002

- הקוורטט מפתח מפתח-דרכים מפורטת, תוך התייעצות עם הצדדים, אשר תאושר בדצמבר בפגישת הקוורטט/ועדת הקישור אד-הוק (AHLC).¹
- מינוי קבינט פלשתיני חדש, מינוי של ראש ממשלה מורשה, לרבות כל הרפורמות החוקיות הפלשתיניות הנדרשות למטרה זו.
- המועצה המחוקקת הפלשתינית (PLC) ממנה ועדה, עליה יוטל להכין חוקה פלשתינית למעמד של מדינה פלשתינית.
- הרשות הפלשתינית (PA) מכוננת ועדת בחירות עצמאית. המועצה המחוקקת הפלשתינית בודקת ומתקנת את חוק הבחירות.
- שרי ה-AHLC פותחים במאמץ גדול של סיוע ומענקים.
- ההנהגה הפלשתינית מפרסמת הכרזה חד-משמעית החוזרת על זכותה של ישראל להתקיים בשלום וביטחון וקוראת לסיום מידי של האינתיפאדה המזוינת וכל פעולות האלימות נגד ישראלים בכל מקום. כל המוסדות הפלשתיניים שמים קץ להסתה נגד ישראל.

* נוסח בלתי רשמי של הטיוטה, מן ה-15 באוקטובר 2002 פורסם ב"ניו-יורק טיימס" ומ' סתמך על תוכנית מפת הדרכים של הקוורטט (הרביעייה הכוללת את ארה"ב, האוי"ם, רוסיה והאיחוד האירופי), מתאריך 17 בספטמבר 2002.

¹ ועדה בת שבעה חברים אשר נוצרה ב"תהליך אוסלו" ומתאמת סיוע ומענקים לרשות הפלשתינית. מ.ש.

- בתיאום עם הקוורטט, יישום התוכנית של ארה"ב לשיקום האמון וחידוש שיתוף-הפעולה הביטחוני, בתיאום עם מועצת פיקוח חיצונית (ארה"ב-מצרים-ירדן).
- ארגוני הביטחון הפלשתיניים מתמזגים לשלושה שירותים, הכפופים למרותו של שר פנים מורשה.
- כוחות ביטחון פלשתיניים משוקמים/מאומנים מחדש ועמיתיהם בצה"ל, מתחילים חידוש בשלבים של שיתוף פעולה ביטחוני ומטלות אחרות, כפי שהוסכם במסמך העבודה של טנט, כולל פגישות סדירות בדרג גבוה, בהשתתפות אנשי ביטחון בכירים של ארה"ב.
- ממשלת ישראל מסירה את ההגבלות על נסיעותיהם של בכירים פלשתינים לשיבות המועצה המחוקקת הפלשתינית, לאימוני-ביטחון בפיקוח בינלאומי, ולעניינים אחרים של הרשות הפלשתינית.
- ממשלת ישראל מיישמת את המלצות דו"ח ברטיני לשפר את התנאים ההומניטריים, לרבות הסרת העוצר והקלת התנועה בין שטחים פלשתיניים.
- ממשלת ישראל שמה קץ לפעולות המערערות אמון, לרבות התקפות בשטחים אזרחיים ועיקול/הריסה של בתים/רכוש של פלשתינים, גירושים כאמצעי לענישה או להקלת בנייה ישראלית.
- ממשלת ישראל מחדשת מיידית את תהליך תשלום ההכנסה החודשית, בהתאם למנגנון הפיקוח המוסכם של שקיפות. ממשלת ישראל מעבירה את כל

הפיגורים בתשלום הכנסות מעוכבות למשרד האוצר הפלשתיני עד סוף דצמבר 2002, לפי לוח זמנים מפורט ומדויק.

- מדינות ערב פועלות בנחישות לניתוק המימון הציבורי/ פרטי של קבוצות קיצוניות, לתיעול הסיוע הכספי לפלשתינים באמצעות משרד האוצר הפלשתיני.
- ממשלת ישראל מפרקת מאחזי התנחלות שהוקמו מאז כינונה של הממשלה הישראלית הנוכחית ובניגוד לקווי היסוד שלה.

תחנה שנייה: ינואר עד מאי 2003

- המשך הרפורמה הפוליטית הפלשתינית להבטחת סמכויותיהם של המועצה המחוקקת, ראש הממשלה והקבינט.
- ועדה עצמאית מפיצה טיוטת חוקה פלשתינית, המבוססת על דמוקרטיה פרלמנטרית חזקה, לתגובה/ דיון ציבורי.
- האצלת סמכויות לרשויות המקומיות באמצעות חוק רשויות מקומיות מתוקן.
- הקמת מנגנון פיקוח של הקוורטט.
- ביצוע פלשתיני המבוסס על ציוני דרך משפטיים, מנהליים וכלכליים, כפי שנקבעו על-ידי כוח משימה.
- עם ההתקדמות בביצוע הביטחון הכולל, צה"ל נסוג בהדרגה משטחים שנכבשו מאז 28 בספטמבר 2000. הנסיגה תושלם לפני קיום הבחירות הפלשתיניות. כוחות ביטחון פלשתינים מתפרסים בשטחים שפנו על-ידי צה"ל.
- ממשלת ישראל מסייעת לכוח המשימה המסייע לבחירות, לרישום הבוחרים, לתנועת מועמדים ופקידי הבחירות.
- ממשלת ישראל פותחת מחדש את לשכת המסחר של ירושלים המזרחית ומוסדות כלכליים פלשתיניים אחרים בירושלים המזרחית.
- הועדה לניסוח החוקה מציעה טיוטת מסמך שיימסר, לאחר הבחירות, לאישורה של המועצה המחוקקת הפלשתינית החדשה.
- הפלשתינים והישראלים מסכמים הסכם ביטחון חדש המבוסס על מסמך העבודה של טנט, הכולל מנגנון ביטחון יעיל, סיום האלימות, הטרור וההסתה, ומיושם באמצעות שירות ביטחון פלשתיני משוקם ויעיל.
- ממשלת ישראל מקפיאה כל פעילות של התיישבות בהתאם לדו"ח מיטשל, לרבות גידול טבעי של התנחלויות.
- הפלשתינים מקיימים בחירות חופשיות, פתוחות והוגנות למועצה המחוקקת הפלשתינית.
- תמיכה אזרחית: עם השלמתם של צעדי הביטחון ונסיגת צה"ל לעמדות של 28 בספטמבר 2000, מצרים וירדן מחזירות את שגריריהן לישראל.

שלב II:

יוני 2003 עד דצמבר 2003 (מעבר)

התקדמות אל שלב II ותבסס על שיקול דעת של הקוורטט, המסתייע באמצעות מנגנון קבע לפיקוח בשטח, אשר יבדוק אם הבשילו התנאים לנוע הלאה – תוך הבאה בחשבון של ביצועי כל הצדדים ופיקוח הקוורטט. שלב II מתחיל אחרי

הבחירות הפלשתיניות ומסתיים באפשרות ליצירתה של מדינה פלשתינית עם גבולות זמניים, עד סוף שנת 2003. ועידה בינלאומית תכנס על-ידי הקוורטט, בהסכמת הצדדים, מיד לאחר סיומן המוצלח של הבחירות הפלשתיניות, לתמיכה בהתאוששותה של הכלכלה הפלשתינית ולפתיחה של מו"מ בין ישראלים ופלשתינים אודות האפשרות למדינה עם גבולות זמניים.

- כינוס שכזה יהיה כולל הכל, מבוסס על המטרה של שלום כולל במזרח התיכון (לרבות בין ישראל לסוריה ובין ישראל ללבנון), ומבוסס על העקרונות המתוארים במבוא למסמך זה.
- קשרים ערביים אחרים עם ישראל, מלפני האינתיפאדה, ישובו לקדמותם (לשכות מסחר וכדומה).
- החייאת "השיחות הרב-צדדיות" (מים באזור, פיתוח סביבתי וכלכלי, פליטים, הנושאים הקשורים בפיקוח על נשק).
- המועצה המחוקקת הפלשתינית החדשה משלימה ומאשרת חוקה חדשה למדינה פלשתינית דמוקרטית עצמאית.
- המשך היישום של שיתוף פעולה ביטחוני, השלמת איסוף הנשק הבלתי חוקי, פירוק נשקן של קבוצות לוחמניות, בהתאם להסכם הביטחון של שלב I.
- מו"מ ישראלי-פלשתיני במטרה ליצור מדינה בעלת גבולות זמניים. יישום הסכמים קודמים לחיזוק של סמיכות טריטוריאלית מרביית.
- סיום של הבנות המעבר ויצירת מדינה בעלת גבולות זמניים עד סוף שנת 2003. חיזוק התפקיד הבינלאומי בפיקוח על המעבר.
- פעולות נוספות בנושא ההתנחלויות, בד בבד עם כינון מדינה פלשתינית בעלת גבולות זמניים.

שלב III:

2004 עד 2005 (מצב מדינה)

ההתקדמות לשלב III מבוססת על שיקול דעתו של הקוורטט, מביאה בחשבון פעולות של כל הצדדים ופיקוח של הקוורטט.

- ועידה בינלאומית שנייה בתחילת 2004 מכוונסת על-ידי הקוורטט, בהסכמת הצדדים, כדי לאשר הסכם שהושג אודות מדינה בעלת גבולות זמניים, ולפתוח משא ומתן בין ישראל לפלשתיני לקראת מעמד של פתרון קבע סופי בשנת 2005, כולל גבולות, ירושלים, פליטים והתנחלויות; וכדי לתמוך בהתקדמות לקראת הסדר כולל במזרח התיכון בין ישראל ללבנון ולסוריה, אשר יושג בהקדם האפשרי.
- המשך התקדמות כוללת ויעילה בנושא הרפורמה שהוצגה על-ידי כוח המשימה במסגרת ההכנה להסכם המעמד הסופי.
- המשך קיומו של שיתוף פעולה ביטחוני יעיל המבוסס על הסכמי ביטחון שהושגו לקראת סיום שלב I והסכמים קודמים אחרים.
- הסכמתן של מדינות ערב ליחסים נורמליים עם ישראל וביטחון לכל מדינות האזור, בהתאם ליוזמת הפסגה הערבית בביירות.
- (הופץ על-ידי הלשכה לתוכניות מידע בינלאומי, משרד החוץ של ארה"ב, כתובת האתר: <http://usinfo.state.gov>).

ארה"ב, האו"ם, רוסיה והאיחוד האירופי דנים במפת-דרכים לשלום במזרח התיכון

(הקוורטט מפרסם הודעה משותפת בווינגטון, ב-20 בדצמבר 2002)

21 בדצמבר, 2002

הנשיא בוש ושר החוץ קולין פאוול קיימו דיונים עם נציגים מן האיחוד האירופי, רוסיה והאומות המאוחדות, בווינגטון, ב-20 בדצמבר [2002] אודות מפת-דרכים המתוכננת ליישוב הסכסוך במזרח התיכון, להוביל לכינון של שתי מדינות – ישראל ופלשתיין.

"הנשיא בוש הביע תמיכה תקיפה במאמצי הקוורטט ואת מחויבותו האיתנה למפת-הדרכים של הקוורטט, אשר תגשים את חזונו לשתי מדינות – ישראל ופלשתיין – השוכנות זו לצד זו בשלום ובביטחון", כך נאמר בהודעה המשותפת של הקוורטט, שפורסמה על-ידי משרד החוץ של ארה"ב.

ארצות-הברית, האומות המאוחדות, רוסיה והאיחוד האירופי ידועות כ"הקוורטט" כאשר הן דנות במשותף בסכסוך במזרח התיכון. בהודעה המשותפת נאמר כי הקוורטט השיג התקדמות משמעותית לקראת השלמתה של מפת-הדרכים, אשר תוצג בפני הצדדים בעתיד הקרוב.

בין שאר הנושאים שנדונו מתייחסת ההודעה המשותפת לאלמנטים נגד אזרחים המבוצעת על-ידי קבוצות פלשתיניות קיצוניות ועל-ידי צבא ההגנה לישראל, לרפורמות הפלשתיניות, למשבר ההומניטרי של הפלשתינים, לפעילות ההתנחלות הישראלית, ולתפקידיהם של צדדים אחרים באזור בהשגת שלום בר-קיימא. מסמך זה הוא הנוסח הרשמי שהופץ על-ידי מחלקת המדינה. התרגום נאמן למקור.

להלן נוסח ההודעה המשותפת:

משרד החוץ של ארצות הברית

לשכת הדובר

20 בדצמבר 2002

הודעה משותפת של הקוורטט

המזכיר הכללי של האומות המאוחדות קופי ענאן, שר החוץ הרוסי איגור איבאנוב, שר החוץ הדני פר סטיג מילר (Per Stig Moeller), נציג האיחוד האירופי למדיניות חוץ וביטחון אוויואר סולנה והנציב האירופי לענייני חוץ כריס פאטן, נועדו היום בווינגטון עם הנשיא בוש ועם שר החוץ פאוול. בפגישה הביע הנשיא בוש תמיכה תקיפה במאמצי הקוורטט, ומחויבות איתנה למפת-הדרכים של הקוורטט אשר תגשים את חזונו אודות שתי מדינות – ישראל ופלשתיין – המתקיימות זו לצד זו בשלום ובביטחון.

חברי הקוורטט שבו ואישרו את הודעותיהם הקודמות, וסקרו את ההתפתחויות מאז פגישתם האחרונה מן ה-17 בספטמבר 2002. הם גינו את התקפות הטרור הפראי שבוצעו על-ידי ארגונים פלשתיניים קיצוניים מאז הפגישה

האחרונה ושנועדו לצמצם את סיכויי השלום ולפגוע בשאיפות הפלשתיניות הלגיטימיות למעמד של מדינה. הקוורטט מביע צער על הרג אזרחים פלשתינים חפים מפשע ועובדי או"ם בפעולות ביטחון של צה"ל, וקורא לממשלת ישראל לבחון מחדש את נוהלי הקרב והמשמעת שלה, על מנת למנוע נפגעים אזרחים.

הקוורטט מביא בחשבון את תוצאות ההתייעצויות המתקיימות עם הצדדים אודות עיקריה של מפת-הדרכים לביצוע תלת-שלבי מתוך מטרה להגשים את החזון שהובע בנאומו של הנשיא בוש מן ה-24 ביוני [2002] אודות שתי מדינות – ישראל ומדינה פלשתינית עצמאית, ברת-קיימא, ריבונית ודמוקרטית – המתקיימות זו בצד זו בשלום ובביטחון. הקוורטט משבח את הרוח הקונסטרוקטיבית המאפיינת את דיוניו עם כל הצדדים. בהתבסס על ההבנה המשותפת אודות תוכנו ומטרותיו של תהליך זה, הקוורטט השיג התקדמות משמעותית לקראת השלמתה של מפת-הדרכים להצגה בפני הצדדים בעתיד הקרוב. הקוורטט הסכים להמשיך בפעולה נמרצת לפיתוח מנגנון פיקוח אמין ויעיל. בינתיים קורא הקוורטט לצדדים לבצע במהירות האפשרית את התחייבויותיהם לשמור על שקט, לקדם

רפורמות, ולשפר את המצב ההומניטרי – צעדים אשר יובילו לתהליך מדיני שיגיע לשיאו במעמד של מדינה פלשתינית.

באופן מיוחד קורא הקוורט להפסקת אש כוללת ומיידית. כל היחידים והקבוצות הפלשתיניים חייבים לשים קץ לכל פעולות טרור נגד ישראלים, בכל מקום. בהקשר זה מקבל הקוורט בברכה את יוזמתה של מצרים לפעול עם פלשתינים להשגת מטרה זו. הפסקת אש כזו תלווה בצעדים תומכים שיינקטו על-ידי ממשלת ישראל. עם השבת השקט, על הכוחות הישראליים לסגת מאזורים פלשתיניים ולהשיב על כנו את הסטטוס-קוו ששרר בשטח לפני האינתיפאדה. הקוורט קורא להנהגה הפלשתינית לפעול עם ארה"ב ואחרים לשקם ולתקן את שירותי הביטחון הפלשתיניים. מתוך הכרה בחשיבותן של בחירות פלשתיניות, שהוכנו היטב, לתהליך בנייתם של מוסדות דמוקרטיים איתנים כהכנה למעמד של מדינה, תומך הקוורט בהאצת פעולתה של ועדת החוקה לניסוח חוקה פלשתינית. הקוורט מצייץ את ההתקדמות שנעשתה בתהליך הרפורמה, בנסיבות קשות, וקורא להגברת מאמציה של הרשות הפלשתינית להתקדם באופן כולל ועקבי, תוך שיתוף פעולה עם כוח המשימה ברפורמה הפלשתינית, ברפורמות של המוסדות. בהקשר זה מקדם הקוורט בברכה את יוזמת בריטניה וראש ממשלתה בלייר לִכְנֵס פגישה בתחילת השנה הבאה, לחיזוק ולהאצה של תהליך הרפורמה.

הקוורט מביע דאגה נוכח המשבר ההומניטרי המעמיק בעזה ובגדה המערבית. הוא קורא למאמץ מוגבר של ממשלת ישראל להקל על המצב ההומניטרי בגדה המערבית ובעזה. הוא גם קורא לישראל ולפלשתינים ליישם במלואן את ההמלצות של דו"ח ברטיני. הקוורט מקדם בברכה את העברת מס ערך מוסף ומסים אחרים המגיעים לרשות הפלשתינית, שבוצעה לאחרונה על-ידי ממשלת ישראל, וקורא לישראל להמשיך בהעברות כספים חודשיות אלה, כולל תשלום פיגורים. הקוורט חוזר ומדגיש את חשיבותם של צעדים ישראלים מידיים, העולים בקנה אחד עם ענייני ביטחון לגיטימיים, כדי לשפר את חייהם של הפלשתינים, לרבות התרת חידושה של פעילות כלכלית

נורמלית, הקלת תנועה של סחורות, אנשים ושירותים חיוניים, והסרת עוצר וסגרים. הקוורט קורא לישראל להימנע מפעולות שמערערות אמון ויוצרות קושי נוסף לאזרחים פלשתינים חפים מפשע, לרבות הריסת בתים ותשתית אזרחית.

הקוורט מקדם בברכה מאמצים הנעשים לארגן מחדש ולעדכן מנגנוני תיאום של תורמים, כדי לפשט ולחזק מאמץ בינלאומי להחיות ולתמוך במאמצי השלום.

הקוורט שב ומדגיש את החשיבות החיונית של קיום תקווה מצד הישראלים והפלשתינים לגבי החזון שהובע על-ידי הנשיא בוש, ונתמך על-ידי הקוורט בהודעותיו הקודמות ובהתקשרות הקיימת עם הצדדים ובאזור, לעתיד בו יוכלו שני העמים לחיות – במדינותיהם – בשלום אמיתי ובביטחון. בהתאם למטרה זו, הכיבוש הישראלי שהחל ב-1967 יסתיים באמצעות הסכם, תוך משא ומתן בין הצדדים ובהתבסס על החלטות 242 ו-338, בנסיגה ישראלית לגבולות בטוחים ומוסכמים. למען השגת מטרה זו חייבים לשים קץ לאלומות ולטרור. פעילות ההתנחלות הישראלית חייבת להיפסק, בהתאם להמלצות דו"ח מיטשל.

הקוורט ימשיך לעודד את כל הצדדים באזור לבקש הסדר צודק, בִּרְקִימָא וכולל לסכסוך הערבי-ישראלי, תוך התבססות על יסודות ועידת מדריד, על העיקרון של שטחים תמורת שלום, החלטות מועצת הביטחון של האו"ם 242, 338 ו-1397, הסכמים קודמים שהושגו על-ידי הצדדים ויוזמתו של נסיך הכתר הסעודי עבדאללה – אשר אושרה בפסגת הליגה הערבית בביירות – לקבלתה של ישראל כשכנה החיה בשלום ובביטחון, במסגרת של הסדר כולל. יוזמה זו היא יסוד חיוני במאמצים הבינלאומיים לקדם שלום כולל בכל המסלולים, כולל המסלול הסורי-ישראלי והמסלול הלבנוני-ישראלי.

הקוורט צופה להמשיך ההתייעצויות אודות השגת המטרות דלעיל ולפגישה נוספת של ראשי הקוורט בעתיד הקרוב, על מנת לאמץ את מפת-הדרכים ולהציגה בפני הצדדים. ■

"מפת-הדרכים"

הערות למסמך

אליקים העצני

פתרון שאלת הגבולות, ירושלים, הפליטים וההתנחלויות – בשנת 2005. (בכך הושמה לאל התנייתו הידועה של ראש הממשלה בדבר תהליך ממושך של עשר שנים ויותר).

2. בנאום הסכסוך: שתי ועידות בינלאומיות; הקוורטט

הוועידה הבינלאומית הראשונה תתכנס בשנת 2003 לאחר תום הבחירות ברשות הפלשתינית. מטרתה – "להשיק תהליך של מו"מ שיוביל להקמת מדינה פלשתינית בעלת גבולות זמניים".

הוועידה הבינלאומית השנייה תתקיים בתחילת 2004 לאישור ההסכם שהושג בנוגע להקמת המדינה בעלת הגבולות הזמניים "ולהשיק תהליך" שיוליך להסכם קבע (ולמדינת קבע פלשתינית).

כל ממשלות ישראל – ימין ושמאל – רחוקו מוועידות בינלאומיות כמו מפני האש. הסיבות לכך, הברורות לכל ילד, לא נשתנו בתקופת שרון, ואולי – נוכח התמיכה הבינלאומית בעניין הערבי והאיבה הגלויה לישראל ואף ליהודים – המצב דווקא החמיר. נוכח זאת, הסכמתו של שרון לוועידות הללו, שבהן תהיה ישראל בטלה בשישים, חמורה ביותר.

הקוורטט הוא המכשיר העיקרי להוצאת חופש הפעולה הריבוני מול הפלשתינים מידיה של ישראל. והרי מקצת מתפקידיו וסמכויותיו:

א. הקוורטט הוא-הוא המכנס את הוועידות הבינלאומיות (תוך "התייעצות" עם הצדדים בלבד). כלומר, הוועידות הבינלאומיות תיכפינה על ישראל בעל-כורחה.

ב. הקוורטט הוא שיחליט "על בסיס החלטה משותפת, באם בשלו התנאים להתקדמות, בהתחשב בביצוע על-ידי כל הצדדים". כלומר, שיפוט זר יקבע את המעבר אל שלב המדינה הפלשתינית. בכך סוכל התנאי של שרון, כי כל תזוזה תהיה תלויה בשיפוט ישראלי בדבר

כל המובאות להלן מתורגמות מן הנוסח האנגלי של "הטיוטה השלישית" של מסמך שנוסח על-ידי ארבעה גורמים הקרויים "קוורטט" – האו"ם, ארה"ב, האיחוד האירופי, רוסיה – ואשר פרסומו נדחה לבקשת ישראל עד אחרי הבחירות והרכבת ממשלה חדשה.

השם המלא של המסמך:

"עיקרים לביצוע של "מפת-דרכים" לשתי מדינות, לפתרון-קבע של הסכסוך הישראלי-פלשתיני."

ואלה הם העקרונות המרכזיים של "מפת-הדרכים":

1. הקמת מדינה פלשתינית

כנובע מן הכותרת ולכל אורך המסמך, המדינה הפלשתינית היא יעדה המרכזי של מפת-הדרכים. מדינה זו אמורה להיות "בלתי-תלויה, בעלת-כושר-חיים, ריבונית" וכן "בעלת רצף קרקעי מרבי". (אין זכר במפת-הדרכים להתניות שרון, כגון – שמדינת פלשתין תהיה נטולת שליטה על הגבולות, ממורקת מחימוש, נטולת סמכות לכרות הסכמים בינלאומיים, נתונה לשליטה אווירית ישראלית וכיו"ב).

המדינה הפלשתינית תוקם בשני שלבים:

א. לאחר קיום בחירות כלליות: "אופציה להקים מדינה פלשתינית בעלת גבולות זמניים" – בשנת 2003. וכן: "חברי וועדת הקוורטט יעודדו הכרה בינלאומית של המדינה הפלשתינית, לרבות האפשרות לחברות באומות המאוחדות".

ב. מדינה פלשתינית בעלת גבולות קבע תקום – לאחר

* מאחר ותרגום המסמך המופיע בזאת נעשה מן הגירסה האחרונה, תי-תכנה אי-התאמות זני-חות בין גירסת הכותב לבין גירסת המסמך המופיע לעיל.

הפסקת טרור, איסוף נשק, הפסקת ההסתה וכיוצ"ב. בקיצור: ניהול הסכסוך נשמט מידינו.

ג. הקוורטט מקים מנגנון לפקח על ביצוע מפת-הדרכים על-ידי ישראל והפלשתינים (זכור, ששרון נמנע מפעולה צבאית של ממש במשך כשנה וחצי, ובלבד למנוע הכנסת מפקחים בינלאומיים לשטח. עתה הוא מסכים לפיקוח בינלאומי ממוסד, הגורם לסילוקו למעשה מריבונות ניהול הסכסוך, מיד עם התחלת התהליך, עוד לפני קומה של המדינה הפלשתינית).

ד. הקוורטט יפקח שכל צד יבצע את המוטל עליו **במקביל**. דבר זה סותר את תוכניתו של שרון, לפיה כל ביצוע על-ידי ישראל יבוא רק אחרי שהצד הפלשתיני יקיים במלואו את המוטל עליו. לדוגמה: ההתחייבות הפלשתינית לחסל את הטרור תעמוד **במקביל** להתחייבויות הישראליות בעניין ההתנחלויות (ר' להלן). עצם העמדת שני הנושאים האלה זה מול זה מקוממת; אך לבד מזה ברור שהצד הפלשתיני יראה עצמו פטור מלחדול מטרור, בטענה שבצד הישראלי, כולל בירושלים המזרחית, נעשתה בנייה או הוכנס קרוואן. השיפוט במחלוקת כזאת יהיה בידי הקוורטט. בכלל, בכל מקרה של הפרה ערבית – אנו ניתבע להביאה לשיפוט בפני "הקוורטט", אשר ישמע טענות נגדיות בדבר הפרות ישראליות. כך יבטל עצם תפקודו של הקוורטט חלק גדול מן הריבונות הישראלית.

ה. **הקוורטט מעורב באופן מכריע בתחומים נוספים:**

- הקוורטט יתערב "כל אימת שנחוץ" במו"מ הישיר בין הצדדים. כך ירד לטמיון עוד עיקרון ישראלי, שהיה מקודש עשרות בשנים: המו"מ הישיר.
- הקוורטט יקבע "לוח זמנים ריאליסטי" להתקדמות בתוכנית.
- "תמיכה תפעולית, מעשית ואפקטיבית" בכל שלבי המעבר לשלטון הפלשתיני. כלומר – הקוורטט יתערב בכל התחומים: כספי, מינהלי, חוקתי, ביטחוני. התערבות זו כבר מתרחשת בשטח.
- התערבות הקוורטט לקראת "פתרון-הקבע", ובין היתר בכל הנוגע לירושלים, הפליטים, ההתנחלויות.
- "מאמצים בינלאומיים" לקראת "רפורמה ויציבות המוסדות הפלשתיניים והכלכלה הפלשתינית". כלומר, מעורבות בכל התחומים.

3. התנחלויות

א. "ממשלת ישראל תפרק מיד את כל המובלעות" שהוקמו מאז מרץ 2001. נוסח אחר: "ממשלת ישראל תפרק מאחזים שהוקמו מאז מרץ 2001". עפ"י שני הנוסחים, פירוק המאחזים וההקפאה הנוכרת להלן אינם מותנים בהפסקת הטרור תחילה, אלא יצטרפו להתבצע – כאמור – "במקביל".

ב. "ממשלת ישראל מקפאה כל פעילות התנחלותית (כולל צמיחה טבעית של הישובים)". נוסח אחר: "ממשלת ישראל מקפאה כל פעילות התנחלותית, כמו-כן תיתן קדימות [בהקפאה] לפרויקטים המאיימים על רצף אזורי המגורים הפלשתיניים,

כולל האזורים סביב ירושלים". כל זאת – עוד בשנת 2003.

ג. לקראת הקמת המדינה בעלת הגבולות הזמניים נדרשת: "...השגת מידה מרבית של רצף גיאוגרפי (נוסח אחר: טריטוריאלי), כולל צעדים נוספים בנושא ההתנחלויות". (הכוונה שקופה: עקירת הישובים המפריעים "להמשכיות הטריטוריאלית", כלומר – ישובי ההר). גם זאת – "לקראת" המדינה הזמנית, כלומר עד סוף 2003.

ד. דיון על גורל יתר ההתנחלויות ייעשה לקראת המדינה-הפלשתינית בעלת-גבולות-הקבע, כלומר עד סוף 2005.

4. ירושלים

א. "ממשלת ישראל תפתח מחדש את לשכת המסחר ומוסדות פלשתיניים אחרים שנסגרו במזרח-ירושלים".

ב. הדיון על מצב הקבע מטרתו לספק "פתרון ריאליסטי וצודק לבעיית הפליטים והחלטה במו"מ על מעמד ירושלים, שתיקח בחשבון את העניין הפוליטי והדתי של שני הצדדים". כאן ניתן לערבים בירושלים מעמד פוליטי שווה למעמדה של ישראל, ובכך נקבעה למעשה מראש חלוקת העיר. גם הביטוי "צודק" בעניין הפליטים אינו מבשר טובות.

5. "ביטחון"

תבוצע התוכנית האמריקנית "לבנייה מחדש, לאמון ולהחזרת תוכנית התיאום הביטחוני, תוך שיתוף-פעולה עם מועצת פיקוח חיצונית שתכלול את ארה"ב, מצרים וירדן". האיחוד האירופי תובע להוסיף: "בתמיכת הקוורטט או בתמיכת האיחוד האירופי". חומרה יתרה יש בהסכמתו של שרון לערב אלמנטים צבאיים מצריים וירדניים (!)

6. אלמנטים נוספים

א. **היוזמה הסעודית:** "הסדר זה יתחשב במיוחד בערכה המתמשך של היוזמה הסעודית שנתקבלה בפסגה הערבית בבירות". יוזמה זאת מדברת במפורש על נסיגה מלאה, עד לגבולות 1967, כולל בירושלים, וכן על החזרת הפליטים עפ"י החלטת האו"ם 194. נקודה זו נקבעה במפורש בפסגת ביירות. ניסיונו של שרון להביא למחיקת פסקה זו – נכשל.

ב. **"סיום הכיבוש":** ללמדך, שאזכור היוזמה הסעודית אינו לתפארת המליצה בלבד. – עיין בניסוח המופיע בסוף המסמך: "[נתהיה]...הסכמה בדבר מעמד הקבע המקיף לסיום הסכסוך הפלשתיני-ישראלי ב-2005. על בסיס החלטות מועצת הבטחון של האו"ם... **לסיום הכיבוש שהחל ב-1967**..." "סיום הכיבוש", הווי אומר: גבולות 67.

ג. **הגולן:** "...להשגת שלום מקיף בכל המסלולים, כולל המסלולים **הסורי-ישראלי** והלבנוני-ישראלי". יועידה בינלאומית שנייה... שתתמוך בהתקדמות לקראת קיסדר כולל במזרח התיכון בין ישראל ללבנון **ובין ישראל לסוריה** מהר ככל האפשר".

ד. **רשעות לשמה:** "ממשלת ישראל לא תנקוט פעולות החותרות תחת אמון – לרבות פעולות גירוש, התקפות על אזרחים... החרמה או הריסה של בתים ורכוש פלשתיני כאמצעי ענישה, והרס מוסדות אזרחיים ותשתיות פלשתיניות. **"כל המוסדות הישראליים הרשמיים ישימו קץ להסתה (נוסח אחר: שיסוי) נגד פלשתינים."** לשם האיזון – גם ישראל מואשמת בהסתה, ובנייה ישראלית נחשבת "חתיירה תחת אמון".

הדברים אינם תיאורטיים, ר' "דו"ח בדין" (פורסם בשבועון "בשבעי"): "כאשר שאלתי את דובר שגרירות ארה"ב האם שיפוץ בית-כנסת "החורבה" שברובע היהודי ייחשב... כבנייה בלתי-חוקית... התשובה שנתקבלה בשם שגריר ארה"ב בישראל... דניאל קרצר, היתה שאכן כל פעילות בנייה בעיר העתיקה בירושלים תיחשב "בנייה בלתי-חוקית" עפ"י תפיסת מדיניות החוץ של ארה"ב".

תזכורות אחדות מן העיתונות:

ב ידיעות אחרונות מיום 21.1.2003 פורסמה ידיעה זו:

פאוול עונה לשרון: "עזרונו להקים את הקוורטט, ואנו תומכים בו בכלי", כך אמר אתמול מזכיר המדינה האמריקני, קולין פאוול, בתגובה לדברי ראש הממשלה, אריאל שרון, שהתייחס בביטול לקוורטט. "אחרי הבחירות בישראל", אמר פאוול בניו-יורק, "נחדש ביחד עם הקוורטט את המאמץ להשיג הסכם במזרח-התיכון. אנו מחויבים לקוורטט ולמפת-הדרכים, עליה אנו עובדים קשה". בנוסף לכך "הזכיר" פאוול לשרון את החזון של הנשיא ג'ורג' בוש, "שהמטרה שלו היא להקים מדינה פלשתינית באזור".

כך נסגרת על שרון המלכודת של "מתווה בוש", מתווה שהוצג כיצירה משותפת, שלו ושל נשיא ארה"ב. אם מיום הקמת המדינה ועד עתה סמוכים היינו לשולחנה המדיני של ארה"ב בלבד, ולא תמיד ליקקנו דבש, הרי מעתה הושלכנו לחסדיהם של האו"ם, האירופים ורוסיה, והדבר נעשה בהשתתפותה הפעילה של ממשלת שרון ושר החוץ היוצא שלה, פרס.

★

פרס, בריאיון עם דן מרגלית: "הממשלה הודיעה שהיא מקבלת את חזון בוש – שתי מדינות לשני העמים". ועוד אמר: "נוספה עכשיו צלע שלישית – הקוורטט" (הערון הראשון, 15.10.2002).

★

שרון, בריאיון עם דן מרגלית: "קבלת תוכנית בוש זו הכרעה אסטרטגית, וזו בעצם תוכנית משותפת, ישראלית-אמריקנית" (הערון הראשון 16.10.2002).

★

פרס (בתפקידו כשר חוץ) מציג לנשיא מאוריטניה "את תוכנית הקוורטט, הכוללת... הקמת מדינה פלשתינית עם גבולות זמניים... הקוורטט שוקד כעת על ציור מפת-דרכים מפורטת וישראל מקבלת באופן עקרוני את הרעיון..." (ידיעות אחרונות, 9.10.2002).

★

"עד כמה שהדבר יישמע מוזר, 'מפת-הדרכים', שכל כך חרדו מפניה בישראל, מבוססת בעצם על רעיונות שהעלה ראש הממשלה שרון בווינגטון בעבר, רעיונות שתרמו גם לתכני הנאום של בוש בנושא הפתרון במזרח התיכון. כך, למשל, הרעיון לממש את התהליך המדיני בשלושה שלבים, המופיע ב'מפת-הדרכים' החדשה, הוא, במקור, רעיון של אריק שרון, שהפך אצל אנשי הפנטגון לנייר קונקרטי, שמחייב גם את ישראל לעשות משהו..." (אלכס פישמן, ידיעות אחרונות, 18.10.2002).

★

"צוותים של מומחי מודיעין מצריים וירדניים גיעו בימים הקרובים ליריחו כדי לאמן את הצוותים החדשים של מנגנוני הביטחון הפלשתיניים. הכשרת העובדים תהיה חלק מהרפורמה המתוכננת במנגנוני הביטחון הפלשתיניים" (ידיעות אחרונות, 21.8.2002).

אחרית דבר

ניתן לסכם, ללא הגזמה, שלפנינו מסמך שאינו נופל בחומרתו מן הספר הלבן הבריטי משנת 1939. לצד "מפת-הדרכים" מקבלים אפילו הסכמי אוסלו מימד של חזון ציוני.

הביקורת נגד הסכמי אוסלו הצביעה על הפגם היסודי: ישראל הקדימה להקים לפלשתינים "רשות פלשתינית" ולתת להם סמכויות, שטחים, נשק וכספים, אך השאירה את נקודות המחלוקת העיקריות – גבולות, פליטים, ירושלים, התנחלויות וריבונות – לסוף. דבר זה אפשר לפלשתינים להשתמש במסגרות ובאמצעים הללו כמנוף כדי לנסות ולכפות בעזרתם בכוח את הפתרון שנראה להם לגבי המחלוקות המרכזיות, שהושארו לסוף.

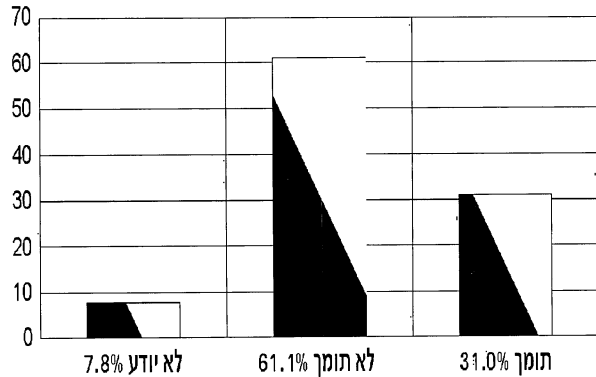
שרון, לא זו בלבד שלא למד את הלך של אוסלו, אלא חזר על השגיאה הטקטית הזו בחומרה יתרה: הפעם הוא נותן לפלשתינים מקדמה בצורת **מדינה ריבונית**, ומעתה יוכלו להילחם להשגת אותם הנושאים המרכזיים – באמצעות מדינה ריבונית החברה באו"ם, המצוידת בכל הכלים, הסמכויות והתמיכה הבינלאומית הכרוכים בכך.

בתום שנתיים וחצי לאינתיפאדה, יכול יאסר ערפאת לרשום לעצמו את השגת מטרות המלחמה שלו: מדינה פלשתינית בטווח המיידי, מעורבות ופיקוח בינלאומיים, הכנסת האו"ם ואירופה לתוך השטח, מעורבות צבאית של ירדן ומצרים, תהליך של חיסול ההתנחלות היהודית, הוצאת החזקה האפקטיבית ברוב חלקי יש"ע מידי ישראל.

על כך שילמה ישראל ב-1200 יהודים נרצחים ואלפי נפגעים ופצועים. ■

האם היום, לאור הניסיון שהצטבר מאז הסכמי אוסלו, את/אתה תומכים או לא תומכים במדינה פלשתינית

האם לאור הניסיון שהצטבר מאז הסכמי אוסלו, אתה תומך או לא תומך במדינה פלשתינית

ממצאי סקר גיאוקרטוגרפיה: מרץ 2003

ממצאי סקר אומניבוס שנערך ע"י

"גיאוקרטוגרפיה"

האם לאור הניסיון שהצטבר מאז הסכמי אוסלו, אתה תומך או לא תומך במדינה פלשתינית

תשובה	סה"כ
כן	31.0%
לא	61.1%
לא יודע	7.8%
סה"כ	100.0%
N	511

להלן ממצאי הסקר שערך מכון "גיאוקרטוגרפיה" עבור מרכז אריאל, בו נשאלה השאלה הנדונה. ממצאי הסקר מדברים בעד עצמם: רובו המוצק של הציבור בישראל מתנגד לכינונה של ישות ריבונית פלשתינית נוספת על זו הקיימת בירדן, וזאת למרות שטיפת-המוח של התקשורת בנושא, ולמרות העובדה שראש-ממשלה מטעם הליכוד העניק לגייטימציה למדינה פלשתינית.

אילו ידע הציבור והפנים אילו סכנות לעצם קיומה של מדינת ישראל עולות מכינונה של מדינת אויב בלב-לבה של ישראל, סביר להניח שאחוז השוללים היה מגיע לרוב מוחלט. לעובדה זו יכולה היתה להיות השפעה רבתה על הדרג הפוליטי.

האם לאור הניסיון שהצטבר מאז הסכמי אוסלו, אתה תומך או לא תומך במדינה פלשתינית

	כן	לא	לא יודע	N	סה"כ
	31.0%	61.1%	7.8%	100.0%	511
סה"כ					
מין				100.0%	242
גבר	32.0%	64.5%	3.5%		
אישה	30.2%	58.1%	11.7%		269
גיל				100.0%	188
18-34	29.4%	64.2%	6.4%		
35-54	26.5%	67.7%	5.8%		177
55+	38.2%	49.3%	12.5%		142
השכלה				100.0%	213
עד תיכונית	29.0%	62.6%	8.4%		
על תיכונית	24.5%	69.5%	6.0%		102
אקדמאית	37.4%	54.7%	7.8%		181
מוצא				100.0%	167
מוצא מזרחי	36.2%	55.8%	8.0%		
מוצא מערבי	35.5%	56.4%	8.1%		105
יליד הארץ דור שני	28.1%	66.1%	5.8%		126
עולה חדש	22.1%	67.8%	10.1%		100
נטיה דתית				100.0%	231
חילונית	40.6%	47.3%	12.1%		
מסורתית	30.7%	64.5%	4.7%		158
דתית-חרדית	12.0%	84.5%	3.5%		109
מספר נפשות				100.0%	147
1-2	36.3%	49.5%	14.2%		
3-4	30.7%	65.2%	4.1%		191
5+	26.8%	67.4%	5.8%		151
הכנסה נטו למשק בית				100.0%	165
עד 7000 ש"ח	30.0%	60.0%	10.0%		
7001-10,000	25.4%	67.7%	6.9%		131
מעל 10,000 ש"ח	40.4%	58.4%	1.2%		84
אזור מגורים				100.0%	82
חיפה והצפון	32.7%	54.1%	13.2%		
אזור השרון	36.9%	56.6%	6.4%		68
תיא והסביבה	35.1%	56.7%	8.2%		166
י"ם והדרום	24.9%	69.3%	5.9%		190